

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

6. zasedání zastupitelstva města dne: 23. 6. 2016

Bod pořadu jednání:

Schválení zadání pro SUMF

Stručný obsah: Rada města na jednání 17. 5. 2016 schválila záměr projektu SUMF (Udržitelný rámec městské mobility neboli Plán dopravní obslužnosti), schválila vedoucího projektu a uložila mu vypracovat Plán projektu. Garantovi SUMFu bylo uloženo zahájit jednání s Jabloncem nad Nisou a Dopravním podnikem měst Liberec a Jablonec nad Nisou a.s., protože SUMF je nutné dělat na území obsluhované společnou sítí MHD. Radou schválený vedoucí projektu skončil pracovní poměr k 31. 5. 2016, je proto nutné určit nového vedoucího projektu a zahájit okamžitě práce na projektu. Rada města dne 14. 6. byla seznámena s podrobným plánem projektu a souhlasila se zadáním pro zahájení prací na SUMF. Toto zadání budou schvalovat zastupitelé obou jádrových měst SUMF (Liberec i Jablonec nad Nisou) dne 23.6.2016.

Zpracoval:	Ing. Dana Štefanová
odbor, oddělení:	odbor strategického rozvoje a dotací, odd. rozvojové koncepce
telefon:	485 243 502
Schválil: vedoucí oddělení	Ing. Dana Štefanová, ved. odd. rozv. koncepce
vedoucí odboru	Ing. Jiří Horák, ved. odboru strateg. rozvoje a dotací
Projednáno:	v radě města 14.6.2016
Poznámka:	
Předkládá:	<i>p. Tibor Batthyány, v.r. primátor statutárního města Liberec</i>
	<i>Mgr. Jan Korytář, v.r. náměstek primátora</i>

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města po projednání

Schvaluje

zadání projektu SUMF (Sustainable Urban Mobility Framework-Udržitelný rámec městské mobility neboli Plán dopravní obslužnosti, dále jen SUMF)

1. **spolupráce statutárních měst Liberec a Jablonec nad Nisou** na SUMF bude probíhat na základě *článku IV. Cíle a formy spolupráce* uzavřené smlouvy o spolupráci při výkonu činností souvisejících s přípravou a realizací IPRÚ Liberec-Jablonec nad Nisou
 - i. *Smluvní strany se zavazují poskytovat si vzájemnou součinnost i v dalších oblastech a případech, které nejsou jmenovitě uvedeny výše, pokud se tyto přímo či nepřímo vztahují k přípravě a realizaci IPRÚ.*
2. **rozsah zájmového území SUMF** dle obsluhy sítí MHD, viz Příloha I.
3. **časový rámec plánování a implementace SUMF 2017 – 2023**
4. **obsah SUMF**
5. **způsob zajištění** – vypsání zadávacího řízení na služby a komunikační strategie a její naplňování vlastními silami za účasti vítěze ZŘ na služby dopravy
6. **zřízení sedmičlenné Řídící skupiny SUMF ve složení:**
 - Liberec – 1 zástupce vedení města: Mgr. Jan Korytář,zástupce Komise pro dopravu (bude určen na ZM)
 - Jablonec nad Nisou – JUDr. Ing. Lukáš Pleticha, náměstek primátora a Jindřich Berounský, předseda Dopravního výboru
 - DPMLJ a.s. – Bc. Luboš Wejnar
 - KORID LK spol. s.r.o. – Ing. Jiří Hruboň
 - Ing. Vladislav Rozsypal – specialista na dopravu odbor hlavního architekta
7. **rámec pro zřízení odborné pracovní skupiny pro MHD-** zástupci DPMLJ, KORID, magistrátu obou měst a zástupců dotčených stran

D ů v o d o v á z p r á v a

Stručný obsah: Rada města na jednání 17. 5. 2016 schválila záměr projektu SUMF (Udržitelný rámec městské mobility neboli Plán dopravní obslužnosti), schválila vedoucího projektu a uložila mu vypracovat Plán projektu. Garantovi SUMFu bylo uloženo zahájit jednání s Jabloncem nad Nisou a Dopravním podnikem měst Liberec a Jablonec nad Nisou a.s., protože SUMF je nutné zpracovat pro území obsluhované společnou sítí MHD. Radou schválený vedoucí projektu skončil pracovní poměr k 31. 5. 2016, je proto nutné určit nového vedoucího projektu a zahájit okamžitě práce na projektu. Radě je předkládán podrobný plán projektu a především zadání pro zahájení prací na SUMF.

1. Cíle a principy SUMP a SUMF

Plán udržitelné městské mobility (SUMP = Sustainable Urban Mobility Plan) je strategický plán, vytvořený k uspokojení potřeb mobility lidí a podniků ve městech a jejich okolí a k zajištění lepší kvality života. Účelem SUMP je naplnění následujících cílů:

- Zajistit dostupnost, kterou dopravní systém nabízí, pro všechny cílové skupiny
- Zlepšit bezpečnost dopravy
- Snížit spotřebu energie, znečištění ovzduší, hladinu hluku a vibrací
- Zlepšit efektivitu osobní i nákladní dopravy
- Přispět k zatraktivnění a zvýšení kvality městského prostoru

Principy SUMP

- Východiskem pro SUMP jsou existující sektorové a rozvojové dokumenty a platná legislativa
- Integrace všech druhů dopravy, a to v pohybu i v klidu, územního i environmentálního plánování
- Participace (zapojení všech dotčených stran při přípravě i realizaci SUMP), projednávání se všemi aktéry (doprovci, občany, podniky...)
- Pravidelný monitoring plnění navržených opatření
- Hodnocení dopadu opatření, projektů

2. **SUMF (Sustainable Urban Mobility Framework)** jako první fáze SUMPu má dle metodiky Ministerstva dopravy ČR 12/2015 (zpracovatel Centrum dopravního výzkumu v.v.i.) plnit shodné cíle a je založen na stejných principech, **ale půjde pouze o veřejnou dopravu, potažmo městskou hromadnou dopravu.**

SUMF je povinný podklad pro čerpání prostředků z Operačního programu doprava a Integrovaného regionálního operačního programu v období 2014-2020 pro města nad 50 tis. obyvatel a pro aglomerace nad 50 tis. se společnou sítí MHD.

V podstatě jde o vytvoření **Plánu dopravní obslužnosti území.**

Pouze dopravní projekty, které jsou součástí IPRÚ (Integrovaný plán rozvoje území Liberec- Jablonec nad Nisou), budou žádat o více než 1,2 miliardy dotačních zdrojů.

V této části ještě nejsou zahrnuty individuální dopravní projekty obou měst a dopravního podniku, takže jde o mnohem větší částky, které město bez zpracovaného SUMF nezíská.

Povinnost mít plný SUMP pro všechny druhy dopravy zatím není stanovena, očekává se, že Evropská komise tuto povinnost prosadí **pro nové plánovací období 2021-2027**.

Dopravní projekty a studie proveditelnosti, které jsou povinnou součástí žádostí, však hodnotí pro česká ministerstva i **agentura Jaspers ve Vídni** (Joint Assistance to Support Projects in European Regions), která pomáhá evropským zemím připravit a zafinancovat kvalitní projekty. Spolupracovala na metodice na SUMP a pokud bychom zpracovali jen první fázi, tzv. SUMF, může se stát, že projekty nebudou hodnoceny tak, aby mohly být realizovány z dotace.

Proto je nutné, aby SUMF, řešící veřejnou dopravu, byl zpracován v takové kvalitě, aby se stal součástí SUMP a jeho první fázi, a ne pouze samostatným dokumentem bez dalšího pokračování.

3. Cíle SUMF

Hlavním cílem SUMF je rozvoj kvalitní městské hromadné dopravy splňující standardy dopravní obslužnosti a požadavky udržitelnosti při optimální účinnosti a efektivitě vynaložených nákladů, využití městského prostoru a stávající dopravní infrastruktury a služeb. Současně je třeba zlepšovat atraktivitu městského prostředí a kvalitu života ve městě a veřejné zdraví.

Specifické cíle

- Podpora MHD jako jednoho z udržitelných způsobů mobility s cílem odlehčit komunikacím vytíženým automobily
- Zajistit dostupnost MHD pro všechny a to nejen fyzicky, ale i finančně
- Bezpečnost MHD
- Atraktivita MHD
- Zvýšit konkurenceschopnost MHD s cílem, aby co nejvíce cest za prací a do školy případně za kulturou, zábavou, zdravotními a sociálními službami a sportem se odehrávalo prostřednictvím MHD
- Zvýšit kvalitu nabídky MHD, zlepšení dostupnosti území, snížení přestupů v síti veřejné dopravy
- Provázanost jízdních řádů, jednotné tarify, jednoduché přestupy a provázanost na dopravu individuální (P + R.....)
- Snížení závislosti MHD na dopravním prostoru pro silniční dopravu (preferenze na křižovatkách)
- Minimalizace negativních dopadů MHD na zdraví, ŽP a veřejný prostor
- Nezbytná podmínka pro čerpání dotací na dopravní projekty 2014-2020 z OPD a IROP, podklad pro studie proveditelnosti projektů

4. Rozsah zájmového území a časový rámec

Rozsah území je dán obsluhou sítě MHD (viz příloha I.). Zpracování SUMF na roky 2017-2023-čerpání prostředků plánovacího období je n + 3.

Území SUMF – Příloha I.

Plán projektu, obsah, předběžný harmonogram, komentář k SEA, východiska - Příloha II.

Příloha II.

1. Obsah SUMF

Přípravná fáze

- politické zadání
- komunikační strategie
- organizační zajištění
- rešerše - východiska ze současných plánů a strategií
- zajištění dopravního modelu

Analytická část

- analýza potřebných návazností s ostatními sektorovými dokumenty, které mohou mít vazbu na MHD
- analýza požadavků nadřazených strategií města, LK, ČR, EU
- scénář rozvoje měst (komerční i rezidenční)
- popis nabídky a poptávky pro MHD
- popis současného trendu v MHD
- dosavadní vývoj
- přepravní vztahy ze sčítání a průzkumy na infrastrukturu s využitím dopravního modelu
- varianty dostupnosti zdrojů pro financování provozu MHD vč. vozidlového parku a financování a provozování infrastruktury MHD pro období 5 a 10 let
- analýza institucionálního rámce dopravního systému (role LK, MML, MMJNN; KORID...)
- analýza funkčnosti MHD vč. úzkých míst ve variantě bez projektů dopravní infrastruktury v současnosti a výhledovém horizontu 2030 s využitím dopravního modelu
- analýza vozidlového parku

Návrhová fáze

- Vize
- Cíle
- Varianty
- Opatření
- Priority

Implementační fáze

po schválení v ZM obou měst (akční plán s konkrétními projekty, milníky, zodpovědnosti za realizaci i provoz)

Fáze Monitoringu a evaluace

(nastavení indikátorů, dopad k záměrům...)

+ **Komunikační strategie po celou dobu procesu**

Fáze přípravy a realizace SUMFu

2. Organizační zajištění SUMF

Vedoucí projektu SUMF: Ing. Dana Štefanová, oddělení rozvojové koncepce

Zástupce vedoucího projektu SUMF: Ing. Michaela Putíková, oddělení rozvojové koncepce

Manažer publicity projektu: Bc. Lucie Blažková, odbor strategického rozvoje a dotací

Garant projektu: náměstek pro ekonomiku, strategický rozvoj a dotace: Mgr. Jan Korytář

Řídící skupina: bude složena z politických reprezentantů - zástupců měst Liberec a Jablonec nad Nisou, zástupců Komise dopravy a výboru pro dopravu na městech a zástupce Libereckého kraje. ŘS bude dohlížet na průběh projektu a bude rozhodovat o jeho dalším směřování. Pouze tato ŘS bude schválena oběma ZM.

Odborná pracovní skupina pro MHD: ředitel DPMLJ a.s. a zástupce KORID s.r.o. jako garant IDS, odborníci magistrátů obou měst na veřejnou dopravu

Dotčené strany - zainteresované osoby: zástupci osadních výborů a městských částí, zástupci seniorů, zástupci středoškolské mládeže (Parlament mladých), zástupce za osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, zástupce NNO, zástupce podnikatelů, zástupce TUL, zástupce za CR

Obsahem politického zadání bude minimálně:

1. Způsob spolupráce na SUMF

2. Časový rámec: SUMF 2014 – 2023 (SUMP 2021 – 2030)
3. Rozsah území
4. Rozsah zadání (jen na MHD, nebo i cyklodoprava a doprava v klidu?)
5. Způsob zajištění (kombinace expertního a komunitního plánování), co bude předmětem zadávacího řízení na služby
6. Jmenování Řídící skupiny
7. Rámec pro zřízení odborné pracovní skupiny

Komunikační strategie:

Sestavení komunikační strategie a její odsouhlasení v ZM obou měst proběhne během prvních dvou měsíců po schválení politického zadání v ZM obou měst.

Požadované minimální zadání pro komunikační strategii

Komunikační strategie by měla pomoci efektivně komunikovat s veřejností a bude obsahovat zejména tyto části:

1. Analýza současné situace interní a externí komunikace
2. Identifikace cílových skupin (volení představitelé měst, pracovníci magistrátu, široká veřejnost - dospělí, místní podnikatelé, zástupci neziskového sektoru, mládež, senioři, turisté, osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, instituce...)
3. Hlavní cíl
 - zajistit co nejširší informovanost pro všechny ve srozumitelné, transparentní, přehledné a strukturované podobě na konkrétní cílové skupiny
 - systematickou informovaností zvyšovat zájem o spolurozhodování a zapojit veřejnost a klíčové aktéry do spolurozhodování
 - nastavit pravidelný kontakt s cílovými skupinami vč. médií
 - zlepšit image města
4. Komunikační nástroje – komunikační kanály pro jednotlivé cílové skupiny
5. Harmonogram kampaně – kampaň by měla probíhat jak při přípravě, tak v době realizace navržených opatření
6. Informační materiály: infobrožura, co je to SUMP a SUMF, informace na webech města a DPMLJ, informace do městských zpravodajů, materiály pro vedení měst, tiskové zprávy, jednotný vizuální styl

Formy zapojení jednotlivých aktérů:

Odborná PS pro MHD bude probíhat po celou dobu přípravy, 1 – 2 x měsíčně, bude zpracovávat jednotlivé dílčí úkoly

Řídící skupina bude zasedat minimálně 1 x za čtvrtletí u příležitosti tzv. průběžných zpráv zpracovaných koordinátorem a při naplnění významných milníků projektu

Workshopy na téma:

1. problémy a příležitosti v MHD
2. společná vize MHD
3. hodnocení přínosů opatření s partnery, veřejností
4. plán implementace (akční plán, konkrétní projekty)

Workshopů se zúčastní všechny úrovně organizační struktury

Konzultace s partnery a odborníky - samostatně s jednotlivými odborníky

Předběžný návrh průzkumů v řadách veřejnosti: bude upřesněn před zadáním ZŘ

1. Sociodopravní průzkum mobilitního chování obyvatel území
2. Průzkum stávajícího stavu přepravní práce pro MHD, cyklo a IAD na vybraných profilech
3. Průzkum cestujících VHD – profilové sčítání
4. Průzkum cyklistické a pěší dopravy
5. Anketa - zjištění názoru občanů pro analytickou i návrhovou část (dotazníky web)
6. Průzkum dopravy v klidu
7. Hluková studie stávajícího stavu a doporučení pro návrh
8. Rozptylová studie stávajícího stavu, doporučení pro návrh

3. Předběžný harmonogram (bude upřesněn po podpisu smlouvy s vítězem ZŘ)

6-7/2016	<p>Přípravná fáze</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schválení zadání pro SUMF v ZM obou měst - Sestavení týmu řešitelů (ŘS, PS), zodpovědnost za zapojení veřejnosti a PR projektu - Nastavení územního členění zájmového území SUMF (volební okrsky, čtvrti...) - Rešerše východisek z nadřazených strategií - Zajištění již hotových vstupů pro analytickou část - Analýza institucionálního rámce (zajištění kdo, co a kde má na starost v souvislosti s MHD v území) - Vytipování nejvhodnějších požadovaných průzkumů a nezávazná poptávka cen 	milník
8/2016	<ul style="list-style-type: none"> - Schválení komunikační strategie SUMF v ZM měst - Schválení zadání pro zadávací řízení na poskytovatele služeb pro SUMF - návrh pracovní skupina a schválení v řídicí skupině - Zajištění dopravního modelu VD (případně cyklo) současný stav (z ÚP) a návrh 2030 - Webová stránka SUMF 	
9-10/2016	<ul style="list-style-type: none"> - Zadávací řízení na poskytovatele služeb 	
11-12/2016	<ul style="list-style-type: none"> - Podpis smlouvy s vítězem - Analytická fáze - Zahájení průzkumů, zahájení modelování scénářů, přiřazení zásadních investic ke scénářům (záměry v dopravě v ÚP, v IPRÚ, v plánu DPMLJ), evidence oprav a rekonstrukcí na síti - Zajištění výsledků sčítání dopravy ŘSD 2016 	milník
2/2017	<ul style="list-style-type: none"> - První workshop – Problémy a příležitosti MHD 	-
3/2017	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentace analytické části, uzavření průzkumů 	-
4/2017	<ul style="list-style-type: none"> - Návrhová fáze 	milník

	- Druhý workshop – Společná vize MHD	
4/2017-5/2017	- Sběr opatření dle zvoleného scénáře, veřejná anketa sběr podnětů pro zásobník opatření, konzultace s partnery - sběr opatření, rozpracování zásobníku opatření (stav přípravy, náklady, vazby)	-
6/2017	- Prezentace dosavadní přípravy SUMF v RM a ZM obou měst	-
6-7/2017	- Průzkum ke scénářům VD - web a dotazování v terénu	-
8/2017	- Multikriteriální hodnocení přínosů opatření na PS, ŘS	-
9/2017	- Třetí workshop – Hodnocení přínosů s veřejností a partnery	-
9/2017	- Definice zdrojů financování jednotlivých opatření	-
10/2017	- Implementační fáze - Čtvrtý workshop – Plán implementace (akční plán, konkrétní projekty, harmonogram realizace, odpovědnosti)	milník
11/2017	- Nastavení monitoringu a evaluace - Návrh indikátorů, dopady, finalizace SUMF, připomínkování	-
12/2017	- Zpracování připomínek a schválení SUMF v ZM obou měst a představenstvu DPMLJ	milník

4. SEA

Jako každá koncepce a strategie, i SUMF má být posuzován z hlediska vlivu na ŽP a zdraví, tzv. SEA.

Protože však i k oznámení IPRÚ na Ministerstvo životního prostředí odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence vydal tento orgán stanovisko:

„Za stěžejní skutečnost je pak nutné považovat to, že Strategie vychází z jednotlivých OP, je zpracována zcela v mezích jejich strategického zadání, přičemž tyto OP byly předmětem procesu posouzení vlivů koncepce za životní prostředí (proces SEA) a byla k nim vydána souhlasná stanoviska SEA.“

IPRÚ tedy na základě předloženého oznámení a pracovního návrhu koncepce na MŽP je koncepcí, která **nenaplňuje dikci ustanovení § 10a zákona, a proto nepodléhá posuzování z hlediska jejích vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.**

Ověříme, zda se podobně bude přistupovat k SUMF. Případně uvedeme, že procesem SEA budeme hodnotit až kompletní verzi SUMP, protože SUMF je pouze 1. fáze SUMP.

Pokud by však pro SUMF vydalo MŽP jiné stanovisko, bude muset proběhnout regulérní proces SEA. Bylo by tak nutné maximálně zkracovat lhůty ostatních aktivit, aby SEA mohla proběhnout a do konce roku 2017 byl SUMF schválen.

5. Zajištění dopravního modelu

Unimodální - pouze pro MHD

Více modální – např. pouze pro MHD a IAD nebo pro MHD a cyklo

Multimodální – pro všechny druhy dopravy

Dopravní model by měl být součástí požadovaných výstupů ÚP jak v Liberci, tak v Jablonci nad Nisou. Obě města mají SAUL jako dodavatele územního plánu, jeho subdodavatelem v oblasti dopravního modelování je AF City Plan. Nevlastníme však SW ani HW pro dopravní model jako takový, tzn., že pokud budeme chtít navíc něco, co není součástí modelování pro ÚP, budeme muset tuto část dodatečně objednat za úplatu. Je nutné prověřit, kolik to bude stát.

6. Projekty na rozvoj cyklodopravy

Protože součástí SUMF nebude cyklodoprava, je nutné buď podat projekty na cyklo do konce roku 2017, kdy ještě není povinnost mít SUMF či SUMP, nebo zajistit pro projekty na rozvoj cyklodopravy přílohu k SUMF, která bude na rozvoj cyklodopravy zaměřena - jakýsi minigenerel cyklodopravy v území. I proto by bylo vhodné doobjednat dopravní model i pro cyklo (v současné době není součástí modelů pro ÚP). Problematika cyklodopravy by tak mohla být projednávána již ve fázi SUMFu.

7. Zástupci Jablonce nad Nisou dodali navržené členy do Řídící skupiny SUMF:

JUDr. Ing. Lukáše Pletichu, náměstka primátora,
Jindřicha Berounského, předsedu Dopravního výboru

Do **pracovní skupiny SUMF** je navržen **Jindřich Berounský**, předseda Dopravního výboru.

Rada města Liberec dne 14.6. projednala zadání a plán projektu SUMF.

8. Východiska z nadřazených strategií

Na úrovni EU

- Bílá kniha
- Doprava 2050

Na úrovni České republiky

- Dopravní politika pro období 2014-2020
- Národní akční plán čisté mobility
- Dopravní sektorová strategie II
- Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011-2020

Na úrovni Libereckého kraje

- Aktualizace Strategie rozvoje Libereckého kraje
- Program rozvoje Libereckého kraje 2014-2020
- Regionální akční plán LK 2014-2020
- Akční plán protihlukových opatření pro aglomeraci Liberec, Akční plány protihlukových opatření 2015+
- Analýza stavu dopravy na území Libereckého kraje 2016
- Program rozvoje cyklistické dopravy v Libereckém kraji 2014-2020
- Plán Dopravní obslužnosti, Aktualizace pro období 2012 – 18
- Zásady územního rozvoje Libereckého kraje 2011+
- Integrovaný program ke zlepšení kvality ovzduší Libereckého kraje 2012+

Na úrovni IPRÚ

- Integrovaný plán rozvoje území Liberec – Jablonec nad Nisou

Na úrovni měst

Liberec

- Územní plán Liberec
- Aktualizace strategie rozvoje SML 2014-2020

Jablonec

- Územní plán Jablonec nad Nisou
- Aktualizace strategického plánu města Jablonec nad Nisou 2014-2020